

Gäller för: Neuro- och rehabiliteringsklinik

Giltig från: 2025-11-10

Innehållsansvar: Lisa Lystad, (lisny1), Ortopedtekniker

Giltig till: 2027-11-10

Granskad av: Rebecka Molid, (rebal1), Ortopedingenjör

Godkänd av: Malin Camper, (malgu5), Verksamhetschef

Springortos – ortopedteknik

Sammanfattning

Rutinen syftar till att underlätta och ge minnes-stöd vid tillverkning av springortos.

Innehållsförteckning

Sammanfattning.....	1
Förutsättningar.....	1
Genomförande	2
Färdigställning.....	8

Förutsättningar

Modellen med komplett produktionsunderlaget, där handläggaren anger vilka material och design anges. Detta tillhandahållas av ansvarig handläggare innan tillverkning kan påbörjas av tekniker.

Genomförande

Tillverkning

Läder

- se manual för läderspänning, men tänk på att lägga skarven bak på hälsenan

Läggning

- eventuella polstringar ersätts under tillverkningen med dummsisar i naturkork
- tänk på att preglagren alltid läggs symmetriskt från mitten
- gipsen förbereds genom att en aluminiumska, som motsvarar fjäderns insida, skräms till och passas till modellen med hjälp av ”Fimo-lera”. Leran härddas

- dra på en nylonstrumpa och PVA-strut på gipsen
- sätt på vakuumpåse

- lägg ett lager med 45° först. Var noga med att lägga kolsulan 1 cm bakom MTP-leden

- lägg på ett lager dynema på framfoten och malleolerna och ev vadbygeln

- lägg en 90° preg halvmåne i framfoten i gångriktningen

- lägg fjädern av lika antal fibrer riktade 90° resp. 45°
- en del av 90° fibrerna utgör också framfotsfjädern och går då hela vägen från vaden fram i framfoten (dessa trappas av på halvmånen i framfoten, kortast först.)
- antal lager till fjäder och framfot läggs enligt produktionsunderlag.
- tänk på att sprida ut fjädderdelarna i foten och i vaden så det inte blir en tjock avslutning/början. Lägg kortast först
- lägg lagren symmetriskt från mitten
- om det ska vara något mer lager i foten, vadbygeln eller framfotsfjädern, lägg detta i mitten av fjädern

- När fjädern är färdiglagd; Lägga en halvmåne på den andra halvmånen
- dynema på dyneman och ett lager 45° på det första lagret 45° i hålfot och ev. vadbygel

- lägga en nylonstrumpa över hela och dra sedan en PVA-strut över den färdiglagda ortosen

- lägga ett vulkolanband över fjädern, avsluta med en nylonstrumpa och en PVA-strut till

- vacuum ansluts och en yttre aluminiumska formas för att följa fjäderns utsida
- aluminiumskenan lindas fast med gummiresår för att få extra tryck på fjäderns utsida
- ortosen härdas enligt pregprogram nr 5 i pregugn

- inför provning grovslipas ortosens trimlinjer till med grovt slippapper på låg fart

- det är viktigt att fjädern är slipad med raka kanter och är jämntjock hela vägen
- finputsa hela ortosen med putsduk och vatten

- fyll ut med EVA under sula och slipa den tunn

- klipp ev. drylexpolstring till provning och ta bort naturkorken slipa även tunt på lädret under
- sätt fast polstringen
- spara aluminiumskenorna med modellen och arkivera
- fjäderlängd och bredd skrivs in, av handläggare, i produktionsunderlaget efter provning.

Färdigställning

- mät fjädern och skär till skinnbit i rätt färg, skärfla långsidorna

- lägg skarven omlott på insidan av fjädern

- skärfla skinnkanten proximalt och distalt

- kantskär insidan och skärfla utsidan av lädret, både i fot och ev. vad

- limma in lädret våt i våt, sätt fast på gips och linda
- låt ligga över natt i dragskåp

- klä fot och vaddel i skinn

- sy runt kanter

- kardborreband, enkelt eller med vändsölja, sys fast. Om inget står, sätt fast enkla kardborreband, ett stort på vaddelen och 2-3 på fotdelen
- de ska låsas lateralt

- gör plösar enligt manual

- limma fast sula enligt produktionsunderlag
- om inget står, låt skinnet mötas i mitten och klipp rent och lägg på en hel termitsula

Information om handlingen

Handlingstyp: Rutin

Gäller för: Neuro- och rehabiliteringsklinik

Innehållsansvar: Lisa Lystad, (lisny1), Ortopedtekniker

Granskad av: Rebecka Molid, (rebal1), Ortopedingenjör

Godkänd av: Malin Camper, (malgu5), Verksamhetschef

Dokument-ID: SAS9661-671614304-71

Version: 6.0

Giltig från: 2025-11-10

Giltig till: 2027-11-10